

عنوان مقاله:

اخلاق در پژوهش بیماری های عفونی- انگلی بر روی حیوانات آزمایشگاهی

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی توسعه و ترویج علوم انسانی در جامعه (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسندگان:

محمد رضا نورمحمدی نجف آبادی - دانشیار دانشگاه علوم پزشکی واحد شهرکرد

علی فتاحی بافقی - دانشیار هیات علمی گروه انگل شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، کارشناس علوم حدیث از دانشگاه قرآن و حدیث.

محمد رضا یآوری - کارشناس ارشد علوم قرآنی، نماینده مقام معظم رهبری در نهاد نمایندگی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی، یزد

ذبیح الله کهیانی - دانشجوی دکتری حرفه ای پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

خلاصه مقاله:

بیماری های عفونی از روز نخست زندگی بشر همزاد او بوده و با وجود تلاش های چند سده گذشته نه تنها موفقیتی در ریشه کنی آنها حاصل نشده بلکه اکثر بیماری هایی که واکنس و یا دارو نیز داشته اند با مقاومت وحدت بیشتری به صورت بیماری های بازپدید و نو پدید بروز یافته اند. در این بین بیماری های انگلی در بین بیماری های عفونی به دلیل این که تابحال برای هیچکدام از آنها داروی مناسب و واکنس وجود نداشته و یا حشره کشی که قاطعانه بر ضد ناقلین آنها موثر باشد تهیه نشده از بزرگترین معضلات بهداشتی جوامع انسانی باقی مانده اند که این که از ده بیماری عفونی مهم دنیا شش مورد آن بیماری های انگلی میباشد. این در حالی است که بیماری های انگلی تک یاخته های ایمنی استریل نمی دهند و در صورتی که فردی به آنها مبتلا شود حتی پس از بهبودی از بیماری، انگل تا آخر عمر در بدن باقی میماند و اگر دستگاه ایمنی به نحوی دچار کاستی و کاهش شود مجددا و با مخاطرات بیشتری بروز می کنند. اخیرا توجه شایانی به کنترل بیماری های انگلی معطوف شده است و یکی از راه های پژوهش در این زمینه کار بر روی حیوانات آزمایشگاهی از راه پژوهش های تجربی است به نحوی که امروزه حتی با پیدایش شیوه های بسیار پیشرفته مولکولی و زیستی باز کار بر روی حیوانات به عنوان مدل مناسب شرایط طبیعی و زنده بسیار کاربر دارد. در دنیا هنوز مقررات مدونی در خصوص اهمیت تحقیق بر روی مدل های حیوانی جهت بهبود زندگی انسان به وجود نیامده است در صورتی که آمیزه های دینی مسلمانان که از قرآن، احادیث و روایات، احتیاط و استنباط علما و دانشمندان به دست میآید نشانگر وفق، مدارا و رعایت حق حیات همه موجودات زنده از جمله حیوانات است هرچند که به گفته شاعر: ابروبادومه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت. ولی از سوی دیگر در جهان بینی اسلامی: هرکس که دلی دارد یک مور نیازد کان مور هم از دلداری اثری بر دل بسیار بجا و مناسب است که ارائه مقررات اخلاق در پژوهش با حیوانات آزمایشگاهی را در همه زمینه های علوم تجربی از اسلام استنباط و استخراج کنیم هر چند که به طور مستقیم اشاره ای به استفاده ابزاری و آزمایشی از حیوانات در آیات قرآنی و احادیث نشده ولی با بررسی سیره معصومین (ع) و احادیث مرتبط با نوع برخورد با انواع حیوانات که پرهیز از به بند کردن، گرسنگی و تشنگی دادن، پرهیز از رفتار تهاجمی و خشن و رعایت آنها به عناوین مختلف است. ارائه راهکارهای مناسب از سوی علماء دین و متخصصین علوم پزشکی نیاز است تا با بارش افکار از سوی طیبیان روحی و جسمی مجموعه ای مطابق با حقیقت، منطقی، عقل و شرع در خصوص اخلاق در پژوهش با حیوانات آزمایشگاهی تهیه و مورد استفاده قرار گیرد. این مهم مرتب با استفاده از تجربه هر دو گروه طیبیان روحانی (علماء دین) و طیبیان جسمانی (متخصصین علوم پزشکی) بازمینی و بازنویسی شود. شرایط و امکانات مورد نیاز و آموزش های لازم برای فرهنگ سازی و همگانی کردن نحوه برخورد با حیوانات به طور اعم و حیوانات آزمایشگاهی بهطور اخص و در همه زوایای زندگی فراهم گردد.

کلمات کلیدی:

اخلاق، پژوهش، بیماری های عفونی-انگلی، حیوانات آزمایشگاهی.

